

Vägen till arbete

Kommunstyrelsens analys 2023

Omfattar perioden januari 2022 – februari 2023

Stabsavdelning/SPU

**ÖSTRA
GÖINGE**

Innehållsförteckning

Vägen till arbete	1
1 Inledning	3
1.1 Göingemodellen	3
1.2 Mål- och resultatplanen	3
2 Verksamhetsrapport Vägen till arbete	4
3 Analys	5
3.1 Mål- och resultatplanen 2020 – 2023 avseende Vägen till arbete	5
3.2 Kommunstyrelsens analys	6
3.2.1 Politisk analys	6
4 Uppföljning och utvärdering	9
4.1 Modell för uppföljning och utvärdering	9
4.2 Syfte och metod vid utvärdering av verksamhetsrapport	9
5 Övergripande dokument	11
5.1 Styrande dokument för området Vägen till arbete	11
5.1.1 Kommunfullmäktigenivå	11
5.1.2 Kommunstyrelsenivå	11
5.1.3 Kommunfullmäktige avseende Vägen till arbete	11
5.1.4 Kommunstyrelse avseende Vägen till arbete	13

1 Inledning

1.1 Göingemodellen

Östra Göinge kommun står inför ständiga utmaningar och kraven är många på service, högre kvalitet och bättre resultat. Dessa krav kommer från medborgare och företag i Östra Göinge, men också från staten och dess myndigheter. Allt måste i sin tur förverkligas utifrån tydliga prioriteringar och begränsade resurser. För att klara detta krävs en organisation i utveckling med tydligt fokus på ständiga förbättringar där både målstyrning samt uppföljning och utvärdering är viktiga komponenter.

Göingemodellen utgår från en övergripande vision och till den kopplas sedan tydliga av politiken fastställda prioriterade områden. Dessa områden finns tydligt utpekade i den av kommunfullmäktige antagna Mål- och resultatplanen. Utifrån denna plan och en del andra antagna dokument utarbetar förvaltningen årligen en dokumenterad planering för att kunna arbeta med hänsyn till fastställda politiska prioriteringar. Mål- och resultatplanen är politikens viktigaste styrande dokument. Den utarbetas för att gälla under en fyra års period och börjar gälla efter allmänna val.

1.2 Mål- och resultatplanen

I den Mål- och resultatplan som gäller för åren 2020 – 2023 har politiken lyft fram fyra prioriterade områden;

- En bra start i livet
- Vägen till arbete
- Det goda åldrandet
- Attraktiva byar

För ytterligare information om uppföljning och utvärdering samt styrande dokument hänvisas till avsnitten 4 och 5 i denna analys.

2 Verksamhetsrapport Vägen till arbete

Med den framlagda verksamhetsrapporten 2023 för området – Vägen till arbete - vill den kommunala förvaltningen skapa:

- transparens av hur väl kommunen lever upp till olika krav
- lärande och utveckling
- underlag för framtida prioriteringar

Inom ramen för utmaningsområdet är det en rad verksamheter som i första hand berörs:

- Samhällsutveckling
- Utbildning och arbete

Verksamhetsrapporten har fokus på tre områden utifrån området Arbete och företagande:

- Arbete
- Eget ansvar
- Samarbete, nya jobb och företag

Utöver detta redovisas i rapporten skilda aspekter rörande omvärldsanalys, återkoppling tidigare analys och förvaltningens samlade rekommendationer gällande framtiden.

3 Analys

3.1 Mål- och resultatplanen 2020 – 2023 avseende Vägen till arbete

I avsnittet 3.1 presenteras de delar i Mål- och resultatplanen 2020 - 2023 som berör området Vägen till arbete. För djupare insikt rörande vad som finns i övriga aktuella dokument hänvisas till avsnitt 5.

Inom det prioriterade området Vägen till arbete lyfts följande fram.

Arbete

Alltför många är utan arbete i Östra Göinge, främst bland utrikesfödda och bland dem som inte klarat gymnasiet. En tydlig prioritering de kommande åren måste vara att fler ska komma i arbete för att klara sin egen försörjning. Det är också en viktig förutsättning för lyckad integration. Östra Göinge behöver fler jobb och enklare vägar till jobb. Trösklarna in på arbetsmarknaden för främst ungdomar, utrikesfödda, funktionsnedsatta och äldre måste sänkas. De som står långt från arbetsmarknaden måste genom utbildning rustas med de kunskaper och färdigheter som krävs för att kunna ta ett arbete. För en del är den bästa lösningen att komma ut på en arbetsplats, knyta kontakter, prova på att jobba och få visa vad man kan.

Samarbete

Om alla som behöver ska få möjlighet att prova på ett arbete behöver inte bara kommunen utan även andra aktörer som företag, föreningar, idéburna sektorn och inte minst Arbetsförmedlingen bidra. Samarbete är ett nyckelord för att lyckas med att få många i arbete.

Eget ansvar

Alla som kan arbeta ska få chansen till ett jobb. På vägen dit kan det vara nödvändigt med stöd i olika former. Men det ska vara mycket tydligt att det alltid krävs en motprestation för att få tillgång till samhällets stöd. En skyldighet att delta i aktiviteter för att få ekonomiskt eller annat stöd ger ett tydligt incitament för den enskilde att själv bidra till integration och delaktighet i samhället. Det är viktigt att alla utifrån sin förmåga tar ett ansvar för att uppnå självständighet genom arbete, utbildning och språkkunskaper. Att kunna försörja sig själv är det överlägset bästa sättet att motverka ofrihet, fattigdom och utanförskap.

Nya jobb

För att fler ska komma i arbete behövs fler företag och fler arbetsplatser. Därför ska arbetet med att öka attraktiviteten för entreprenörer och företag att vilja verka och utvecklas i Östra Göinge intensifieras. Fler ska uppmuntras att se företagande och entreprenörskap som en möjlighet, inte minst unga och nyinflyttade.

Nya företag

I framtiden kommer efterfrågan på välfärdstjänster att öka ytterligare. Därför ska det bli enklare för fristående aktörer inom välfärdssektorn att etablera sig i Östra Göinge. Arbetet för att ytterligare förbättra näringslivsklimatet ska fortsatt ha hög prioritet. De gröna näringarna och turismen är viktiga i det framtida näringslivet och bland annat där bör kommunen verka för nyetableringar.

Resultatmålet: År 2023 är Göingebon aktiv och självständig genom arbete eller företagande.

Resultatindikatorer med målnivå 2023:

- Andel hushåll med ekonomiskt bistånd 2,3 %
- Andel arbetslösa och sökande i program 11 %
- Svensk Näringsliv; företagsklimat, mätning service till företag 4,1

3.2 Kommunstyrelsens analys

3.2.1 Politisk analys

Arbete

Verksamhetsrapporten framhäver att andelen arbetslösa har fortsatt att minska i kommunen under 2022. Det syns som en tydlig trend som pekar åt rätt håll, något kommunstyrelsen ser som positivt.

Genom kurvan i diagrammet på sidan 7 i verksamhetsrapporten noterar kommunstyrelsen en dipp i september 2022 och att kurvan efter det planat ut under de senaste 6 månaderna. Utplaningen eller minskningstakten skulle kunna förklaras genom de nationella räntehöjningar som påbörjades vid samma tid och av samma skäl ser kommunstyrelsen en risk att en ökning av arbetslösheten kan ske igen om ekonomin eller räntehöjningarna inte stabiliseras.

Det är intressant att notera att resultaten i verksamhetsrapporten varierar mellan olika grupper av arbetslösa, där utrikesfödda kvinnor och män samt inrikes födda män har sett positiva förändringar medan inrikes födda kvinnor har upplevt en ökning av arbetslöshet. Denna differentierade analys kan vara viktig för att rikta framtida insatser effektivt.

Förvaltningens arbete gör skillnad

Rapporten beskriver hur förvaltningen har spelat en viktig roll i att stödja arbetslösa medborgare, särskilt genom att erbjuda olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder och samverka med näringslivet. Det betonas att samarbete och samverkan är avgörande för att uppnå framgång.

Kommunstyrelsen uppskattar användandet av fotnoter som en förklaring när mer information om till exempel begrepp behövs (föredömligt gjort på sidan 9 i rapporten).

Förvaltningen satsar på unga Göingebor

Verksamhetsrapporten pekar på flera projekt och initiativ riktade mot den unga arbetskraften, inklusive extratjänster, sommarföretag, feriearbete och andra ungdomsrelaterade program. Dessa satsningar syftar till att ge unga människor möjligheter att utveckla färdigheter och komma in på arbetsmarknaden.

Rapporten betonar även vikten av utbildning och kompetensutveckling, inklusive yrkesutbildningar och stöd till elever som behöver extra hjälp.

I diagrammet på sidan 10 i verksamhetsrapporten kan man notera en skillnad antalsmässigt mellan män och kvinnor. Gäller detta även andelsmässigt, att män i lägre uträkning än kvinnor kommer i arbete?

Kommunstyrelsen tillägger att samma diagram bör ses över eftersom den upplevs svårsläst då procentstrecken på högerkanten inte stämmer.

Yrkesutbildningar i Östra Göinge leder till arbete för eleverna och bidrar till kompetensförsörjningen hos arbetsgivarna

I verksamhetsrapporten har förvaltningen konstaterat att de utbildningar som erbjuds på Yrkesvux är väl matchade mot arbetsmarknaden. Kommunstyrelsen ser mycket positivt på detta eftersom det är viktigt att vi har rätt utbildningar. Samtidigt ställer kommunstyrelsen frågan om det finns yrkesutbildningar som skulle kunna attrahera män i högre utsträckning?

Flera avbrott under läsåret 2022 – dock av positiv karaktär

Verksamhetsrapporten noterar att det har skett en ökning av avbrott i utbildningen under året, men att majoriteten av dessa har varit av positiv karaktär, till exempel att eleverna har fått arbete eller utbildning på annat sätt. Det är viktigt att fortsätta övervaka och förstå orsakerna till dessa avbrott för att kunna vidta åtgärder.

Eget ansvar

Rapporten nämner att antalet hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd har minskat under året, vilket kan tolkas som en indikation på att fler människor blir självförsörjande.

Goda resultat för de som avslutats hos ekonomiskt bistånd

Det är intressant att det i verksamhetsrapporten noteras att de flesta av de som avslutas från ekonomiskt bistånd inte behöver återkommande stöd inom ett år. Detta skulle kunna ses som ett tecken på framgångsrika åtgärder och stödsystem.

När det gäller ej återaktualiserade vuxna personer med ekonomiskt bistånd ser kommunstyrelsen gärna att förvaltningen framåt tittar på detta även under en tvåårs- respektive treårsperiod. Ser förvaltningen att de hushåll och personer som inte längre är i behov av ekonomiskt bistånd fortsätter att vara ”ej återkommande” även efter två eller tre år? Kommunstyrelsen uppmanar förvaltningen att titta på andra kommuners rutiner för hur uppföljning av återaktualiseringar kan genomföras.

Fortsatt många barn i hushåll med ekonomiskt bistånd

Att det fortfarande finns en hög nivå av barn i hushåll med ekonomiskt bistånd indikerar en pågående utmaning för kommunen. Det påverkar barnens välmående och skolprestationer och utgör en riskfaktor för deras framtid.

Personer med långvarigt ekonomiskt bistånd – en ökande grupp

Den ökande andelen av vuxna i behov av långvarigt ekonomiskt bistånd är en oroande trend. I rapporten blir det tydligt att en del av befolkningen står långt ifrån arbetsmarknaden, och detta kan kräva mer ingående och anpassade lösningar.

Kommunstyrelsen vill gärna veta hur verksamheten jobbar för att nå den aktuella målgruppen. Hur arbetar verksamheten vidare med att få ner antalet och för att de ska komma i arbete? Hur ser målen ut för de insatser som verksamheten gör och ser man att insatserna leder mot målet?

Ser verksamheten att det finns subgrupper inom den vuxna befolkningen som behöver särskilt stöd och hur anpassar verksamheten i så fall stödåtgärder till varje sådan grupp?

Lägga tid på rätt saker – digitalisering av ekonomiskt bistånd

Övergången till digitalisering av ansökningar kan både frigöra tid och öka effektiviteten i hanteringen av ekonomiskt bistånd. Kommunstyrelsen är därför mycket positiva till att verksamheten arbetar med digitalisering. Kommunstyrelsen ser fram emot utvecklingen och att följa förbättringen för både kommun och kund.

Östra Göinge i jämförelse med liknande kommuner

Jämförelsen med liknande kommuner ger insikter om att Östra Göinges utmaningar delas med flera andra platser. Kommunstyrelsen uppmanar att använda de insikter som erhållits från jämförelsen med liknande kommuner för att utforska möjligheter till samarbete och erfarenhetsutbyte. Kanske finns möjlighet att skapa nätverk där kommuner med liknande utmaningar kan samarbeta för att dela erfarenheter och lära av varandra.

Samarbete, nya jobb och företag

Verksamhetsrapporten belyser framgångsrika samarbeten med lokala företag som har bidragit till att öka kompetensförsörjningen och skapa nya arbetstillfällen.

Nu när målet om att komma in under topp 50 i näringslivsrankingen är nått behöver kommunstyrelsen och förvaltningen staka ut vad nästa mål är och hur det ska nås.

Samverkan som nyckel till goda resultat

Kommunstyrelsen berömmar verksamheten för de goda resultaten med Göingematchningen. Varje anställd är en lyckad anställning – bra jobbat.

Kommunstyrelsen uppmanar till att fortsätta att investera i samarbeten med det lokala näringslivet. Företagen som nämns, så som Glimåkra of Sweden och Formplast, är utmärkta exempel. Hur arbetar verksamheten aktivt för att hitta fler sådana matchningar? Hur kan nämnda företag användas som förebilder så att även andra företag kan haka på?

När det gäller Framtidsdrömmar så frågar sig kommunstyrelsen hur det konceptet är tänkt att utvecklas? Hur ska verksamheten klä konceptet framåt och hur kan personalen stöpas in i det, så att Framtidsdrömmar fortsatt bidrar till kompetensförsörjningen och motiverar eleverna i skolan?

En notering från kommunstyrelsen är användandet av begreppen samarbete och samverkan. Kommunstyrelsen menar att begreppen skiljer sig åt och att samarbete kräver en aktivare roll av motparten – ett gemensamt bedrivet arbete. Med skillnaden i begreppen i åtanke, är det eventuellt fler samarbeten kommunen vill åt?

Förvaltningens arbete framåt

Förvaltningen står inför en ökande och komplex grupp av personer med omfattande behov. Den komplexa problembilden kräver omtag och nya satsningar. I verksamhetsrapporten presenterar förvaltningen en treårig satsning (starten var våren 2023) för att utveckla verksamheten och bättre kunna svara upp mot både målgruppens utmaningar och resursmässiga utmaningar.

Kommunstyrelsen förstår att problembilden kräver ett strategiskt och målinriktat arbete och att utmaningarna många gånger är på individnivå snarare än gruppnivå, vilket också innebär ett tidskrävande arbete för verksamheten.

Kommunstyrelsen ställer därför frågan om verksamheten har en ekonomisk plan? Ser verksamheten att andelen med ekonomiskt bistånd minskar eller kommer att minska i och med satsningen och ändringen av arbetssättet? Även om syftet är gott blir en regelbunden uppföljning av högsta vikt.

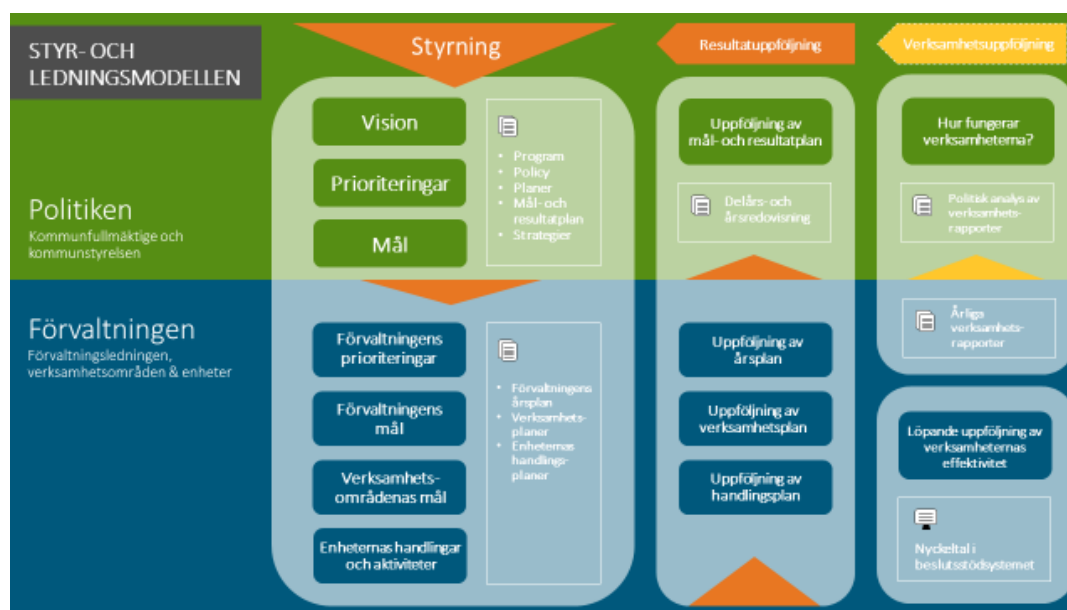

4 Uppföljning och utvärdering

Nedan följer en kortare beskrivning av den modell enligt vilken kommunstyrelsens resultatutskott arbetar utifrån.

4.1 Modell för uppföljning och utvärdering

En viktig del i alla styr- och ledningsmodeller är att det finns en tydlig metod för hur uppföljning och utvärdering ska fungera. I den av kommunfullmäktige fastställda styr- och ledningsmodellen har dessa delar en uttrycklig och framträdande roll som åskådliggörs enligt nedan.

Utifrån Verksamhetsrapporterna arbetar politiken enligt följande utvärderingsmodell:

1. Verksamhetsrapporten för ett område presenteras för kommunstyrelsen.
2. Verksamhetsrapporten remitteras till kommunstyrelsens resultatutskott.
3. Utskottet arbetar fram en politisk analys kopplat till styrande politiska dokument.
4. Analysrapporten överlämnas till kommunstyrelsen för behandling.
5. Kommunstyrelsens fastställda analys framläggs för kommunfullmäktige för presentation, genomgång och politisk debatt.

Resultatet av utvärderingen ska sedan sammanställas och analyseras. Fyra frågeord kan vara till hjälp vid analyser:

- Skillnader?
- Tendenser?
- Samband?
- Orsaker?

4.2 Syfte och metod vid utvärdering av verksamhetsrapport

I analysen kommer man förhoppningsvis att:

- göra en helhetsbedömning i förhållande till målen
- söka framgångsfaktorer respektive söka orsaker till att man inte når målen
- skapa tankar/idéer kring framtida inriktningar/mål

Det finns en rad utgångspunkter för politiker att förhålla sig till inför utvärderingsarbetet. Det är viktigt/nödvändigt att:

- sätta sig in i verksamheterna och förstå dessa
- förstå vad förvaltningen vill med sitt arbete inom olika verksamheter
- förstå vilka utmaningar/prioriteringar verksamheterna har framför sig
- skapa sig en insikt vad som är reglerat i lagar och förordningar
- skilja på verksamheternas grunduppdrag och det som är uppsatt i lokala politiska mål och dokument
- fokusera på resultat och inte på aktiviteter
- förstå att vissa delar av verksamheterna i dagsläget kan vara svåra att följa upp och utvärdera

5 Övergripande dokument

5.1 Styrande dokument för området Vägen till arbete

Utöver Mål- och resultatplanen finns som komplement en rad politiskt framtagna dokument. På kommunfullmäktigenivå benämns dess som programhandlingar, policy och långsiktiga planer och har en varaktighet på mer än 10 år. Motsvarande dokument på kommunstyrelsenivå benämns strategier och har ett kortare tidsperspektiv, dock ofta längre än en mandatperiod. För området Vägen till arbetet finns följande fastställda handlingar på de olika politiska nivåerna.

5.1.1 Kommunfullmäktigenivå

- Mål- och resultatplanen 2020 – 2023.
- Programhandling Kunskap – kompetens - arbete
- Programhandling Från nyinflyttad till stolt Göing

5.1.2 Kommunstyrelsenivå

- Strategin Vägen till arbete
- Strategin Öppen dörr för näringslivet

5.1.3 Kommunfullmäktige avseende Vägen till arbete *Mål- och resultatplanen 2020 - 2023*

En sammanfattning av innehållet som berör Vägen till Arbete finns i avsnitt 3.1

Programhandlingen Kunskap – kompetens - arbete

Programhandlingen lyfter fram kommunens övergripande ansvar rörande arbetsmarknadens utveckling;

- Östra Göinge kommun ska vidta eller på annat sätt främja åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet. (Lag 1944: 475)
- Tillväxt och ökad sysselsättning på arbetsmarknaden ska främjas genom kommunens ansvar för socialtjänst, skola och vuxenutbildning utvecklas i samarbete med andra myndigheter och organisationer.
- Östra Göinge kommun ska tillsammans med andra aktörer inom olika sektorer aktivt främja lokal anpassning av den nationella sysselsättningspolitiken.

Även om kommunens insatser ska riktas mot alla för att minska den totala arbetslösheten, så är det ändå följande grupper som i första hand ska prioriteras;

- Ungdomar
- Utrikesfödda
- Personer med funktionsnedsättning
- Personer äldre än 55 år

Insatser för att åstadkomma resultat ska ske genom samverkan mellan olika verksamheter i den kommunala förvaltningen, men också genom samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, företag, föreningar och ideella organisationer m.fl.

Programhandlingen är tydlig med att det är lätt att fokusera på åtgärder riktade mot aktuella arbetslöshetsgrupper. Men för att inte enbart klara dagens utmaningar utan även morgondagens, är det viktigt att kommunen agerar utifrån ett bredare perspektiv. Av den anledningen pekar den här programhandlingen på följande tre prioriterade insatsområden:

- Utveckla den lokala arbetsmarknaden.
- Underlätta inträdet på arbetsmarknaden.
- Säkra behovet av arbetskraft.

För att underlätta **en utveckling av den lokala arbetsmarknaden** pekar programhandlingen på följande målbilder år 2025;

- Det finns ett med individen i centrum fastlagt konstruktivt samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, privata och offentliga arbetsgivare, parter på arbetsmarknaden och utbildningsanordnare m.fl.
- Ökar sysselsättningen genom en hög grad av lokal innovation och förnyelse av näringsliv och arbetsmarknad.
- Bidrar skolan på alla nivåer till att elevernas kunskaper om och intresse för entreprenörskap ökar.
- Stöder ett hållbart transportsystem och en modern digital infrastruktur en utvidgning av den lokala arbetsmarknaden.

För att **underlätta inträdet på arbetsmarknaden** pekar programhandlingen på följande målbilder år 2025;

- Matchas lediga arbeten mot lämplig arbetskraft.
- Underlättas inträdet på arbetsmarknaden genom att det erbjuds ett brett utbud av arbetsmarknadsaktiviteter av olika slag, t.ex. studier och praktik.
- Genomförs behovsanpassade insatser för individer som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.
- Främjas möjligheten att starta och bedriva verksamheter inom den sociala ekonomin.

För att **säkra behovet av arbetskraft** pekar programhandlingen på följande målbilder år 2025;

- Kommunen är en aktiv part i det regionala samarbetet med att utveckla kompetensplattformar i syfte att tillgodose behoven av arbetskraft.
- Utbildningarna är anpassade till rekryteringsbehoven genom att utbildningsanordnare och arbetsgivare tydligt och tillsammans formulerar vilka behov av kompetens som finns.
- Kommunen främjar livslångt lärande och utvecklingen av utbildningsinfrastrukturen.
- Barn, ungdomar och vuxna ges såväl teoretisk som praktisk kunskap om arbetsmarknaden, för att kunna göra välgrundade val avseende utbildning och arbete.
- Skånes Gröna Hjärta är ett väl etablerat varumärke för platsen Östra Göinge.

Programhandlingen Från nyinflyttad till stolt Göing

Under de senaste åren har kommunen tagit emot ett stort antal nyinflyttade som kommit till Sverige som flyktingar till följd av krig och oroligheter i andra delar världen. Många av dessa vill här börja ett nytt liv i trygghet för sig och sina anhöriga. Alla som flyttar till kommunen har behov av att känna tillhörighet och av att komma in i lokalsamhället men för vissa grupper är utmaningen större än andra. Ett arbete och möjligheten till egenförsörjning är en av de viktigaste nycklarna till delaktighet och gemenskap med andra i den nya kommunen.

Programhandlingen pekar bland annat på följande utmaningar rörande arbetsmarknaden;

- Många nyinflyttade har inte tillräckliga förutsättningar för att få tillträde till arbetsmarknaden.
- Kommunens branschstruktur underlättar inte för nyinflyttade som står långt från arbetsmarknaden att få ett arbete.

- Väntan under asylperioden används inte på ett meningsfullt sätt för åtgärder som underlättar framtida inträde på arbetsmarknaden.
- Den bristande samverkan inom det arbetsmarknadspolitiska fältet

I programhandlingen görs följande övervägande rörande sysselsättningen och dess problematik.

En av samhällsutmaningarna just nu är att ge de nyanlända tillräckliga kompetenserna och färdigheter för att kvalificera sig till ett arbete på den avancerade svenska arbetsmarknaden. Detta kräver insatser både på central och på lokal nivå. Det handlar om språkkunskaper, validering av tidigare utbildning och erfarenhet, utbildningsinsatser av olika slag, yrkespraktik, översyn av regelverk, samverkansformer mellan myndigheter etc. Men med tanke på att så stor del av de nyanlända inte ens har gymnasieutbildning eller kvalifikationer som passar den svenska arbetsmarknaden kanske detta ändå inte kommer att vara tillräckligt. Även om denna utmaning inte kan lösas eller hanteras enbart på lokal nivå bör den uppmärksammas lokalt eftersom de sociala och ekonomiska effekterna av att nyanlända inte kommer in på arbetsmarknaden uppstår och måste hanteras lokalt.

Men även om en nyanländ skulle ha tillräcklig kompetens och utbildning för att ta ett arbete på den svenska arbetsmarknaden förekommer så kallad strukturell diskriminering som innebär att den sökande kanske inte ens får chansen att presentera sig och sina kunskaper för en möjlig blivande arbetsgivare. Även avsaknad av sociala nätverk och kontakter i arbetslivet är ett problem för många nyanlända som måste hanteras genom åtgärder på lokal nivå.

Den tid de nyinflyttade asylsökande väntar på besked om uppehållstillstånd måste utnyttjas till åtgärder som rustar dem för det svenska samhällets krav bättre än idag. En meningslös och oviss väntan under så lång tid bryter ner även den starkaste individ, vilket inte kan vara i någons intresse. Även detta är primärt en fråga för den centrala nivån men eftersom konsekvenserna återigen måste hanteras lokalt är det kommunernas ansvar att trycka på och beskriva vilka konsekvenserna blir om den tid den enskilde väntar på besked om asyl inte utnyttjas bättre än idag.

En av slutsatserna i programhandlingen är att kommunen bör arbeta kontinuerligt med att utveckla och förbättra samverkan med ansvariga myndigheter och andra aktörer som verkar inom det arbetsmarknadspolitiska fältet.

5.1.4 Kommunstyrelse avseende Vägen till arbete **Strategin Vägen till arbete**

Strategin lyfter övergripande utgångspunkter och utmaningar med direktiv.

- Individens
  - Alla människor ska ses som tillgångar och ges goda förutsättningar att bidra till det gemensamma samhället.
  - Individens ska ses och mötas i sitt sammanhang. Det ställer krav på tvärgående kontakter och samarbeten över förvaltningens interna organisationsgränser och projekt.
- En bra start i livet
  - Genom samverkan med näringslivet och andra samhällsaktörer ska för- och grundskola rusta barn och unga med arbetsmarknadskännedom och yrkesorientering fri från klass- och könkodning.
  - Förvaltningen ska bevaka skolgången för Östra Göinges gymnasieelever och aktivt verka för att gymnasieutbildningen fullföljs.

- Kommunens ansvar
  - Som arbetsgivare ska kommunen agera som ett föredöme för övriga lokala arbetsgivare och på olika sätt utveckla sitt eget arbete med personalförsörjning.
  - Som största lokala arbetsgivare har kommunen ett ansvar för att driva och vara motor i samverkan med övriga samhällsaktörer.
  - Förvaltningen ska uppmuntra göingebor till livslångt lärande och i de fall där arbetsmarknadens förändring så kräver, bidra till omställning av yrkeskarriärer inom ramen för utvecklingstrappan.
- Egenansvar
  - Varje göingebo i behov av egenförsörjning har rätt till en individuell utvecklingstrappa med tydliga del- och slutmål. Möjligheterna för individen att nå målen ska vara rimliga.
  - Arbetet bygger på samverkan och stöd, men det är individen själv som måste vara aktiv. Konsekvenserna av att inte anta och följa den utvecklingstrappa som erbjuds, ska kommuniceras klart och tydligt.
- Möten mellan människor
  - I samverkan med näringslivet och övriga samhällsaktörer ska förvaltningens olika verksamheter tillsammans verka för att skapa tillgängliga, ofta återkommande och välbesökta möten i kreativa miljöer

Strategin Öppen dörr för näringslivet

Företagen går först

En bra dialog mellan företag och kommun är grundläggande för ett gott näringslivsklimat. Dialogen sker på en rad olika sätt genom att kommunen bland annat fungerar som myndighet, service- och uppdragsgivare samt markägare. Den kommunala verksamheten har därmed en tydlig påverkan på företagens villkor.

Prioriteringar:

Myndighetsutövning. Östra Göinge kommun ska arbeta med att utveckla och stärka bemötande och tillgänglighet i myndighetsutövningen. Den ska ske snabbt, effektivt och rättssäkert. En effektiv service med korta beslutsvägar och ledtider är av stor vikt för företag. Vad gäller tillstånds- och tillsynsfrågor behöver beslutsprocessen, handläggningstider och de lagar och förordningar kommunen har att ta hänsyn till tydligt beskrivas, kommuniceras och följas upp. Sambandet mellan företagens förväntningar och vad kommunen kan leverera blir då tydligt.

Starta, verka och växa. I Östra Göinge ska det vara enkelt att starta, verka och växa. Näringslivet ska vara hela kommunens angelägenhet. Det är ett förhållningssätt som ska känneteckna Östra Göinge. Företagare ska bli än mer medvetna om att kommunens process är snabb och smidig. Ett kontinuerligt och proaktivt arbete krävs för att det ska vara enkelt att snabbt etablera och expandera företag i kommunen. Detta görs genom att tillhandahålla rätt service, attraktiv byggklar mark, tillgängliga lokaler samt möta företagen i dörren med valmöjligheter och lösningar.

Kommunstyrelsens direktiv till förvaltning och bolag:

- Förvaltning och bolag ska beskriva och kommunicera interna processer som riktar sig till näringslivet. Rättigheter, möjligheter och skyldigheter ska framgå tydligt.
- Förvaltning och bolag ska till samtliga verksamheter förmedla förståelsen av näringslivets betydelse för kommunens utveckling och tillväxt. Näringslivet är hela kommunens angelägenhet där ”alla dörrar är öppna” för företagen, vilket är ett förhållningssätt som ska präglade hela kommunen.

Göingeandan

Ett bra näringslivsklimat bygger på ett nära samarbete mellan kommun och företag. I Östra Göinge måste alla aktörer i samhället bidra till att öka status och identitet för platsen, som Skånes gröna hjärta. Att förbättra bilden av Östra Göinge och stärka attraktionskraften måste upplevas som lönsamt och kräver samverkan mellan kommun och näringsliv. Genom samverkan skapas en medskaparanda, Göingeanda, där kommunens roll som möjliggörare är stark och förväntan på företagen att åta sig ägarskapet är tydlig.

Prioriteringar:

Göingeanda Näringslivet är en av kommunens viktigaste ambassadörer för utveckling och nyetablering samt för att bidra till platsens attraktivitet. Det är ett gemensamt ansvar att tillsammans med stolta ambassadörer och förebilder utveckla Östra Göinges unika värden för näringslivet. Olika typer av aktiviteter som involverar såväl kommun som näringsliv kan skapa tillit och förståelse för varandras ömsesidiga beroende. Perspektivet utifrån och in där kommunen är lyhörd för näringslivets behov ska vara i fokus. Skolan och externa aktörer är också viktiga samarbetsparter för att nå goda resultat.

Kommunstyrelsens direktiv till förvaltning och bolag:

- Genom samverkan med näringslivet, andra samhällsaktörer och myndigheter ska kommunen vara en möjliggörare och skapa förutsättningar för näringslivets utveckling.
- I samverkan med näringslivet och andra samhällsaktörer ska förvaltning och bolag verka för att skapa och upprätthålla tillgängliga, återkommande och kreativa mötesplatser.
- Förvaltning och bolag ska lyfta vikten av och verka för att stärka Östra Göinge som platsen Skånes gröna hjärta, tillsammans med näringslivet och övriga aktörer i samhället.